

[Behnke]

sen, har heller ikke været i stand til at være til stede under denne forhandling. Derfor skal jeg ganske kort på Fremskridtspartiets vegne tilsige vores tilslutning til lovforslaget.

Vi anser det som en helt naturlig ting, at man på Grønland selv afgør, i hvilket omfang og hvornår man ønsker sommertid deroppe uden så i øvrigt at gå ind i en debat om de grønlandske tider i forhold til de danske; man kunne jo spørge, hvordan og hvorledes i forhold til at skulle stå tidligt op om morgenen på Grønland. Der er jo halvdelen af året i hvert fald meget mørkt, selv om man ændrer tidspunktet fra den ene halve time til den anden, men lad grønlænderne selv afgøre det. Lovforslaget har i hvert fald Fremskridtspartiets fulde tilslutning.

Jørgen Estrup (RV):

Jeg kan konstatere, at vi stort set er enige med Fremskridtspartiet, og skal derfor også på Det Radikale Venstres vegne give tilslutning til lovforslaget. Jeg har i øvrigt lovet at sige på vegne af Venstres ordfører, hr. Povl Brøndsted, at også Venstre giver tilslutning til forslaget.

Sonja Albrink (CD):

CD's ordfører, fru Jette Pors, kan ikke være til stede, men jeg skal på CD's vegne sige, at vi kan tilslutte os lovforslaget.

Glønborg (KRF):

Ud fra en dejlig erfaring om, hvor skøn en grønlandsk sommer kan være, vil jeg da gerne på Kristeligt Folkepartis vegne bidrage til at gøre sommeren endnu skønnere, så hvis det kan interessere nogen, støtter vi forslaget ligesom alle de andre partier.

Hermed sluttede forhandlingen.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et særligt udvalg på 17 medlemmer og stedfortrædere. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Da der foreligger indstilling fra grupperne, skal jeg allerede i indeværende møde lade foretage valg af det nævnte udvalg.

Uden for dagsordenen foretoges herefter:

Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til et særligt udvalg angående:

Forslag til lov for Grønland om sommertid.

Af industriministeren (Nils Wilhjem).
(Lovforslag nr. L 68).

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Til dette valg er anmeldt følgende valgforbund:

en valggruppe på 97 medlemmer: Det Konservative Folkeparti, Venstre, Fremskridtspartiet, Det Radikale Venstre, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti;

en valggruppe på 80 medlemmer: Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti.

Valgt blev

Til medlemmer:

- 1 Ikast (KF)
- 2 Karen Højte Jensen (KF)
- 3 Helge Adam Møller (KF)
- 4 Steenholdt (Grønl.)
- 5 Povl Brøndsted (V)
- 6 Jane Oksen (FP)
- 7 Kirsten Lee (RV)
- 8 Jette Pors (CD)
- 9 Glønborg (KRF)
- 10 Hans Hækkerup (S)
- 11 Qvist Jørgensen (S)
- 12 Søren B. Jørgensen (S)
- 13 Tove Lindbo Larsen (S)
- 14 Henning Nielsen (S)
- 15 Rosing (S)
- 16 Margrete Auken (SF)
- 17 Carsten Andersen (SF)

Til stedfortrædere for:

- 1-3 Lizzie Lichtenberg (KF)
Fischer (KF)
- 4 Ivar Hansen (V)
- 5 Svend Erik Hovmand (V)
- 6 Ernst B. Schmidt (FP)
- 7 Jørgen Estrup (RV)
- 8 Lis Noer Holmberg (CD)
- 9 Merete Aarup (KF)
- 10-15 Pernille Forchhammer (S)
Pia Gjellerup (S)
- 16-17 Birgitte Husmark (SF)
Holger K. Nielsen (SF)

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 6:

Forslag til folketingsbeslutning om overholdelse af danske overenskomster og dansk lovgivning ved offentlige bygge- og anlægskontrakter.

Af Holger K. Nielsen (SF) m.fl.
(Fremsat 24/10 89).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Forslagsstillerne opfordrer regeringen til at fremsætte lovforslag om ændring af licitationsloven, så det præciseres, at alle myndigheder, som er omfattet af EF-direktivet om samordning af fremgangsmåderne med hensyn til indgåelse af offentlige bygge- og anlægskontrakter ved alle udbud, som går i EF-licitation, pålægges at indføre i udbudsbetingelserne, at tilbudsgiverne som et minimum skal overholde de betingelser for løn- og arbejdsvilkår, der er fastlagt i danske overenskomster og dansk lovgivning. Forslaget skal ses i en naturlig forlængelse af beslutningsforslag nr. B 64 fra folketingsåret 1988-89.

Regeringen har i forbindelse med den tidligere behandling tilkendegivet, at der først i forbindelse med gennemførelsen af bygge- og anlægsdirektivet bør tages stilling til, om man med lovhjælp i dansk ret skal gennemføre de ønskede bestemmelser, og at regeringen vil overveje sin holdning efter en drøftelse med arbejdsmarkedets parter.

Europa-Parlamentet har stillet et ændringsforslag til direktivforslaget om de såkaldte undtagne sektorer, dvs. vand, energi, transport, telekommunikation, og forslaget går ud på, at ordregivere i kontrakten giver oplysninger om forpligtelser til at respektere ansættelsesvilkår, arbejdsregler og lønaftaler i de medlemsstater, hvor arbejdet skal udføres.

Det vil sige, at Parlamentets ændringsforslag er på linie med LO's, og her vil jeg også godt forudsikke Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis ønsker vedrørende bygge- og anlægsdirektivet.

Jeg vil gerne fremhæve, at bygge- og anlægsdirektivet er fra 1971, altså året før Danmark indtrådte i Fællesskabet, og at der indtil nu ik-

ke har været påvist et behov for den foreslåede ændring. En eventuel gennemførelse af forslaget må ses i lyset af det samlede kompleks af bygge- og anlægsdirektivet, anlægsdirektivet om offentlige indkøb, det foreslåede direktiv og inddragelse af de hidtil undtagne sektorer samt kontrolldirektivet.

Dette omfattende direktivkompleks kræver selvsagt ny lovgivning her i landet. Det er regeringens opfattelse, at det rette sted at tage stilling til beslutningsforslagets indhold er ved gennemførelsen af direktiverne i dansk lovgivning. Regeringen er derfor fortsat af den opfattelse, at der ikke på nuværende tidspunkt bør tages stilling til, om der bør fremsættes et lovforslag med det foreslåede indhold.

Jeg vil gerne gøre det klart, og det tror jeg også hr. Holger K. Nielsen ved fra sin ivrige deltagelse i Markedsudvalget, at regeringen vil overveje foreslaget positivt, hvis der opstår eller det kan sandsynliggøres, at der opstår praktiske eksempler på såkaldt social dumping på det danske arbejdsmarked.

Svend Andersen (S):

Som allerede nævnt indeholder det EF-direktiv, der blev vedtaget om offentlige bygge- og anlægskontrakter i juni 1989, ikke et krav om, at man skal overholde nationale overenskomster eller andre arbejdsvilkår, men der gives mulighed for, at de enkelte medlemslande selv kan pålægge den ordregivende myndighed at bestemme i udbudsmaterialet, at nationale overenskomster og national arbejdsmarkedslovgivning skal overholdes, og det er for så vidt helt i overensstemmelse med de ønsker, som vi har givet udtryk for.

Det afgørende er selvfølgelig, at vi får en sikkerhed for, at der sker dette pålæg fra de nationale myndigheder, men det har vi jo fået industriministerens løfte om. Det vil blive overholdt på samme måde, som man har overholdt ILO-konvention nr. 94 om de samme regler. Derfor havde vi ventet, at regeringen af sig selv ville have sikret, at disse bestemmelser også kom til at gælde for andre områder end for statens vedkommende, at den ville sikre, at det også gjaldt for amter, kommuner og private, at disse ting blev gennemført.

LO har jo, som industriministeren nævnte, over for regeringen peget på, at bestemmelsen i direktivet om offentlige kontrakter, altså de

[Svend Andersen]

undtagne sektorer, også blev taget med ind. Ministeren nævnte, at der var kommet forslag herom fra EF-Parlamentet. Mig bekendt er direktivet endnu ikke vedtaget, men vi er da enige med ministeren i, at det er en afklarende ting, hvis det, der er nævnt her, kommer med i direktivet.

Vi har da også vores forventning til, at ministeren vil leve op til det, der er givet løfte om i Markedsudvalget. Det afgørende for os er ikke, om tingene kommer til at fremstå på den ene eller den anden måde, men at det bliver helt klart, at det kommer til at fremstå, at det er sådan, og vi har da helt fortrøstning til, at regeringen lever op til det, der bliver sagt. Vi er enige med SF i de intentioner, der ligger i lovforslaget. Vi vil også godt være med til at pålægge regeringen, at det bliver sikret ved lov, hvis ikke det på anden måde kan blive sikret og blive gjort helt klart.

Kai Dige Bach (KF):

Dette beslutningsforslag har været fremme før, og det går ud på at sikre mod ublu konkurrence for entreprenører i lavtlønslande over for offentligt licitationsarbejde i Danmark.

Vi mener stadig ikke, der har været problemer eller er kommet nye oplysninger frem, som nødvendiggør, at licitationsloven absolut skal ændres lige nu. Det har endnu ikke været drøftet mellem arbejdsmarkedets parter. EF-Parlamentet har stillet ændringsforslag til direktivforslaget, og det rette tidspunkt for lovændringerne må være, når EF's bygge- og anlægsdirektiv samt andre EF-direktiver, der besvarer spørgsmålet, skal indbygges i den danske lovgivning.

Vi konservative er imod social dumping og tror ikke, der vil opstå situationer, som ikke kan løses ved drøftelser mellem de berørte fagforeninger og udenlandske arbejdsgivere.

Hvis der skulle opstå sådanne situationer, som ikke kan klares inden for det gældende arbejdsretlige system, er vi positive over for en hurtigere ændring.

Jens Peter Jensen (V):

Jeg vil gerne takke forslagsstillerne, fordi de igen her gør opmærksom på et forhold, der har betydelig interesse.

Jeg synes, jeg samtidig kan føje til med rimelighed, at det viser en vis udvikling hos SF fra en absolut modstand imod EF hen over hæng-

køjesystemet til nu at ville være med til at anvende EF til noget fornuftigt. Det kan jo hænge sammen med, at der er lande i øjeblikket, som har gennemført SF's idépolitik i praksis og er kommet i klemme med den og gerne vil bruge EF til at hjælpe sig ud af den situation.

Jeg kan ganske tilslutte mig industriministerens sobre bemærkninger til det, der er fremført her. Vi tager det i sammenhæng, og skulle det så være galt for hr. Holger K. Nielsen at følge med, så kom og tag mig ved hånden en dag, så går vi over til industriministeren, og så skal vi nok ordne den sag, når tidens fylde er inde. Sådan er det.

Behnke (FP):

Den grundlæggende idé, som SF lægger for dagen også i dette beslutningsforslag, er, at man ikke vil være med til inden for EF-området, at lavtlønsgrupper fra andre EF-lande har mulighed for, f.eks. i Danmark, at arbejde til en lavere løn end den, en almindelig dansk arbejds løn udgør.

For at få nærmere fornemmelse af, hvordan man egentlig arbejder med disse ting i EF, har jeg kigget i noget, man kalder udkast til fællesskabspakt om arbejdstagerens grundlæggende arbejdsmæssige og sociale rettigheder.

Deri er der et afsnit 1 om arbejdstagerens grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder. Går man videre, er der oven i købet et helt afsnit om beskæftigelse og løn, og dér lyder det som følger:

»Enhver har ret til frit erhvervsvalg og fri erhvervsudøvelse efter de bestemmelser, der gælder for de enkelte erhverv. Enhver beskæftigelse skal være rimeligt aflønnet.«

Mere behøver der sådan set heller ikke at stå, for ellers ville der jo ikke være tale om en fri bevægelighed for arbejdskraften, og der ville ikke være tale om et frit erhvervsvalg.

Det, vi Fremskridtsfolk har meget svært ved at forstå ved SF's tankegang, er: Hvis nu en dansk arbejder rejser til Portugal f.eks. og bliver ansat i en portugisisk virksomhed, forventer SF så, at den portugisiske virksomhed skal udbetale en løn svarende til den, som arbejderen ville have fået for et tilsvarende arbejde i Danmark? Det må jo være konsekvensen, når man forlanger, at hvis en portugiser kommer til Danmark og arbejder på en dansk virksomhed, så skal man her forlange at få den danske over-

[Behnke]

enskomstløn. Da må portugiseren altså ikke nøjes med det, der ville være en overenskomst-mæssig løn for det arbejde i Portugal.

Grunden til, at koblingen går galt for SF, er, at SF ikke er opmærksom på en ting, nemlig: Hvor afregner man skatten for den arbejdsindtægt, man har? Er man dansker beskæftiget i et dansk firma, som udøver f.eks. entreprenør-virksomhed i Portugal, Spanien, Grækenland eller et af de andre sydlige EF-lande, er det sådan, at den danske arbejder afregner sin skat for den arbejdsindtægt i Danmark. Arbejdslønnen i Danmark er på godt og ondt afstemt efter det gældende danske skattetryk. På nøjagtig samme måde er f.eks. den portugisiske løn lavere, bl.a. fordi skattetrykket i Portugal er lavere end i Danmark.

Så hvis man gennemførte SF's tanker fuldt ud, ville resultatet være, at danskere i hundredvis ville have en økonomisk fordel af at komme til Portugal og tjene den høje danske overenskomstløn, men kun betale den lave portugisiske skat. Det hænger jo selvfølgelig ikke sammen, og derfor hænger dette forslag heller ikke sammen.

Uanset om der så i dette tilfælde er tale om, at man vil have det ind i nogle licitationsregler, kan vi ikke under nogen omstændigheder fravige den grundlæggende idé, der er i EF, nemlig fri bevægelighed. Der er ingen, der tvinger nogen til at arbejde til en høj eller til en lav løn, enhver har ret til både at sige til og sige fra. Sådan skal det også være og hellere i større omfang, end det er i dag. Derfor ville dette SF-forslag være et skridt i den forkerte retning. Derfor afviser vi det.

Jørgen Estrup (RV):

Det er nu ikke mit indtryk, at hr. Behnke helt har forstået, hvordan EF-systemet virker, men lad det ligge.

Jeg skal blot meddele, at vi, som vi kunne i foråret, 1) kan tilslutte os det grundlag, den holdning, der ligger i SF's beslutningsforslag, og 2) naturligvis også opfatter danske arbejds-markedsregler som grundlaget for den beskæftigelse, der sker her i landet.

Derfor var jeg meget tilfreds med den melding, industriministeren kom med, nemlig at man er parat til, så snart et behov måtte vise sig, at handle.

Sonja Albrink (CD):

Jeg vil ligesom ved beslutningsforslag nr. B 64 i foråret tilsiige CD's positive medvirken ved udvalgsbehandlingen.

Lysholm Christensen (KRF):

Kristeligt Folkeparti er ikke overbevist om, at der for tiden er behov for gennemførelse af lovgivning vedrørende offentlige bygge- og anlægskontrakter som skitseret her i beslutningsforslag nr. B 6. Vi må spørge: Er det udtryk for et reelt problem? Er der aktuelle, konkrete sager, som viser, at dette er et problem? Det er vi ikke overbevist om. Skulle der vise sig sådanne problemer, er vi villige til at se på det.

I beslutningsforslaget er der nævnt f.eks. sikkerhedsforholdene på arbejdspladsen. Jamen det er vel på plads. Det er vel allerede således, at fremmed arbejdskraft skal overholde de sikkerhedsbestemmelser, der gælder hertillands.

Men vores grundlæggende betænkelighed skyldes henvisningen til danske overenskomster. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at Kristeligt Folkeparti er bekymret og bange for enhver hentydning til og enhver lovgivning, som smager af eksklusivaftaler. Vi er ikke overbevist om, at disse henvisninger er rensset for eksklusivaftaler. Vi vil i hvert fald ikke medvirke til, at vi på denne måde får indført nogle bestemmelser, som kan binde udenlandske arbejdere på eksklusivaftaler.

Vi er i øvrigt tilfreds med den redegørelse, vi fik fra industriministeren for et øjeblik siden. Lad os vente på, at EF-direktivet kommer på Folketingets bord, og lad os tage stilling til sagen på det tidspunkt.

Så forslagsstillerne kan altså ikke uden videre tælle Kristeligt Folkeparti med i kredsen af de partier, der vil pålægge regeringen at gennemføre dette.

Holger K. Nielsen (SF):

Ikke mindst i betragtning af hr. Behnkes indlæg vil jeg gerne takke industriministeren for hans indledende bemærkninger, fordi industriministeren i hvert fald gav udtryk for, at han ligesom havde forstået, hvori problemerne består. Jeg forstår også – og det er jeg meget tilfreds med – at regeringen er enig i intentionerne i dette. Det er således kun Fremskridtspartiet, der også på dette område ønsker den rene junglelov inden for EF.

[Holger K. Nielsen]

Jeg er også enig med industriministeren i – det første bygge- og anlægsdirektiv er fra 1971 – at vi principielt har haft problemet hele tiden.

Men jeg tror også, det er vigtigt, at vi tænker lidt fremad i disse EF indre marked-tider. Jeg er ikke i tvivl om, at det efter 1992 vil blive en langt større del af hverdagen her i Danmark, at vi vil se grænseoverskridende aktiviteter, som man kalder det. Så vi kan da godt vente og se, men hvorfor dog vente og se, hvis vi ved, det er et problem, der skal løses? Hvis vi får konkrete problemer – og vi kan faktisk godt komme ind i de problemer på Storebælt – så er det for sent efterfølgende at ændre licitationsloven. Vi er nødt til at tage højde for det allerede nu, hvis man skal kunne indbygge det i fremtidige udbud.

Det er jo ikke kun staten, det her drejer sig om, det er også kommunerne. Jeg vil finde det meget centralt, at alle kommuner får en klar opfattelse af, at de ikke skal kunne spekulere i social dumping, hvis de skal have lavet offentlige anlægsarbejder. Det er meget vigtigt, at vi fra Folketingets side gør det klart, at det kan man ikke, at vi gennem lovgivningen ændrer licitationsloven, således at vi i alle offentlige udbud kræver, at der skal være lige konkurrence.

Det er jo ikke kun de danske arbejdere, der har fordel af det her, det er også de danske entreprenører, fordi de ville stå i en ulige konkurrence, hvis udenlandske entreprenører kan byde på nogle arbejder på baggrund af meget lavere lønninger. Derfor er det meget centralt, også for danske entreprenører, at man får en ordening på disse forhold.

Og i og med at vi skal have en løsning, og at det ville være for sent, når vi står over for aktuelle problemer, så fatter jeg ikke, hvorfor vi skal vente. Hvorfor dog ikke tage fat på det allerede nu, hvis der ellers er en opfattelse af, at problemet skal løses?

Hr. Behnke gjorde meget ud af, om det så ikke betyder, at danske arbejdere skal ned på portugisiske lønninger, hvis de tager til Portugal. Hvis ellers hr. Behnke havde læst forslaget rigtig, ville han have vidst, at det her drejer sig om minimumsbestemmelser. Det er da muligt, at en dansk arbejder ville få portugisiske lønninger, hvis han tog til Portugal, men jeg tvivler på, at der er mange danske arbejdere, som vil tage til Portugal og få arbejde, hvis de skal nøjes med portugisiske lønninger. Det centrale er,

at de ikke skal kunne gå under de portugisiske lønninger.

Men i øvrigt drejer dette sig om danske forhold, det drejer sig om, at vi her i Danmark siger, at det er da o.k., at der kommer udenlandske entreprenører herop, og at de tager deres egne folk med, hvis de vil det, men det er en forudsætning, at de arbejder på helt samme vilkår som de danske arbejdere i overensstemmelse med den ILO-konvention, som hr. Svend Andersen nævnte, men som er lidt for begrænset i forhold til direktiverne, der har en bredere betydning. Det er det centrale i det her.

Derfor er jeg helt enig med industriministeren i, at vi skal undgå social dumping, og vi skal undgå, at vi kommer i den her situation. Det, som vi så er uenige med regeringen om, er, om vi skal gøre noget – det mener vi – eller vi bare skal lade stå til – det mener regeringen. Vi mener, det er en uklog holdning at indtage til det.

Hr. Lysholm Christensen nævner, at Kristeligt Folkeparti er imod på grund af spørgsmålet om eksklusivaftaler. Jeg må tilstå, jeg forstår ikke helt det argument. Vi har diskuteret det før, og jeg forstår ikke, at hr. Lysholm Christensen og Kristeligt Folkeparti bruger det igen. Vi stillede faktisk et spørgsmål om det i forbindelse med behandlingen af B 64. Det fremgår klokkerent af et svar fra Boligministeriet den 31. marts 1989 på spørgsmål 4, hvor Boligministeriet skriver følgende:

»Der sker derfor ikke nogen legalisering eller anerkendelse af eksklusivaftaler i den offentlige sektor gennem konventionen, dens ratifikation eller dens gennemførelse eller ved eventuel vedtagelse og efterlevelse af B 64.«

Regeringen svarer klokkerent, at der ikke gennem det her bliver tale om nogen legalisering af eksklusivaftaler, det har overhovedet ikke noget med det at gøre. Det har bare noget at gøre med, at udenlandske lønmodtagere og arbejdsgivere også skal overholde det, vi i Danmark er blevet enige om på arbejdsmarkedet. Det har ikke noget at gøre med, hvad det er for fagforeninger, der forhandler osv. Hvis Kristelig Fagforening har indgået en overenskomst med deres arbejdsgivere, så ligger der i det, at man også skal overholde denne overenskomst. Derfor har det argument ingen relevans i forhold til dette.

Det bedrøver mig virkelig, at Kristeligt Folkeparti igen fremfører dette argument. Rege-

[Holger K. Nielsen]

ringen har selv sagt, at det her intet har med eksklusivaftaler at gøre, der er blot tale om, at man gennemfører det, som regeringen og Kristeligt Folkeparti også mener skal gennemføres.

Det foreslår vi så, fordi vi er et aktivt parti. Vi siger, at nu skal vi altså have det her gennemført. Vi skal have en ordning på det, det går altså ikke, at vi bare venter, til vi har problemerne, så er det for sent. Lad os da få det ud af verden.

Det ligger der i det, og derfor håber jeg på, at vi i sidste ende får flertal for forslaget.

(Kort bemærkning).

Behnke (FP):

Når jeg brugte lidt tid på at snakke om andet end lige præcis det, der står i forslaget, er det, fordi jeg vil prøve at drage en parallel til tidligere forslag fra SF. Det blev jo af hr. Holger K. Nielsen så tydeligt sagt, at det her drejer sig om danske forhold, og så er man i øvrigt ligeglad med resten af EF. Men så er der ikke tale om fri bevægelighed for hverken arbejdskraft eller produkter.

Det, der for os er det vigtigste, er, at man ser på, hvor vedkommende er ansat, og så lyder det altså fra hr. Holger K. Nielsen, at hvis et dansk firma med danske medarbejdere skal til Portugal og lave et stykke arbejde, så skal danskerne have den høje danske løn. Hvis et portugisisk firma kommer til Danmark og arbejder, så skal de portugisiske medarbejdere minsandten også have den høje danske løn. Men det er ikke rimeligt, for den portugisiske medarbejder betaler jo sin skat i Portugal. Det vil jo sige, at hans nettoforbrugsmuligheder – det eneste, en arbejder interesserer sig for, er jo sine nettoforbrugsmuligheder – vil for portugiseren være meget større end for danskeren, der skal afregne sin skat i Danmark under danske skatteforhold. Det er den kobling, SF glemmer, når de snakker så varmt om de her ting.

Og så lad mig spørge om en ting: De produkter, der er omfattet af det her forslag, er til dels ting, det er huse, det er broer og den slags større entreprenørprojekter, men hvad er forskellen på den vare og så en radio eller en bil, der er fremstillet i Portugal? Dér ligger der jo ikke et forslag fra SF om, at de arbejdere, der har lavet den radio, som man eksporterer til Danmark, skal have en dansk overenskomstløn for at producere den radio. På samme måde skal der

selvfølgelig heller ikke være specielle regler, blot fordi portugiserne står på dansk jord og lægger mursten oven på hinanden.

Der er ikke logik i det, SF fremfører, og det har ikke gjort logikken bedre, at hr. Holger K. Nielsen har prøvet at forklare det.

(Kort bemærkning).

Lysholm Christensen (KRF):

Det er nu ikke, fordi jeg vil forlænge denne debat, jeg skal bare lige citere for hr. Holger K. Nielsen, hvad der står i selve beslutningsforslagets tekst:

» . . . skal overholde de betingelser for løn- og arbejdsvilkår, der er fastlagt i danske overenskomster og dansk lovgivning.«

Jeg kender godt det svar, som blev citeret fra regeringen, men jeg må alligevel henholde mig til denne tekst, hvor der er henvist til danske overenskomster, og da jeg er vidende om, at der findes eksklusivaftaler i danske overenskomster, så må jeg sige fra på dette her, for det er en vigtig sag for os, at vi ikke medvirker bare den mindste smule til eksklusivaftaler.

Jeg henholder mig simpelt hen til hr. Holger K. Niensens egen tekst, når jeg tager afstand på dette punkt.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg må sige, jeg forstår ikke helt det ræsonnement, som hr. Lysholm Christensen kommer med, og jeg skal igen henholde mig til regeringens svar. Men jeg håber, vi kan få det afklaret senere i udvalgsarbejdet.

Så gentager hr. Behnke spørgsmålet om danske, der tager til Portugal. Men hr. Behnke, hvis en dansk entreprenør får et arbejde i Portugal og arbejdernes fagforening accepterer, at de skal have lavere lønninger, end de får her i Danmark, så er det da muligt, at det vil kunne lade sig gøre, men jeg tvivler på det. Det mener jeg ikke vi skal lovgive om. Jeg går ud fra, at den entreprenør, der har en aftale med sine folk, vil betale de normale lønninger, måske endda også med tillæg, det plejer man vist at få, når man arbejder i udlandet. Hvis den entreprenør kan få det arbejde i Portugal alligevel, så viser det jo, at han er overordentlig konkurrencedygtig. Der er danske entreprenører, der får arbejde i Portugal. Men det er da klart, at

[Holger K. Nielsen]

hvis han tager sine egne folk med, så vil de folk og deres faglige organisationer da ikke tillade, at han betaler dem lavere lønninger.

Derfor drejer det her sig ikke om de spørgsmål. Det drejer sig om, at man skal have et minimum. Man kan altid gå over det minimum, man kan godt betale højere lønninger i Danmark. Den portugisiske arbejdsgiver har lov til at betale højere lønninger end det, der er gældende i Danmark. Den danske arbejdsgiver har lov til at betale højere lønninger end det, der er gældende i Portugal. Det, vi bare skal sikre, er, at man ikke går under det minimum, der er fastlagt i henholdsvis Danmark og Portugal. Det er det, det her drejer sig om, og det er det, man skal bruge til at undgå social dumping.

Jeg er helt enig i industriministerens mere generelle betragtninger. Jeg tror, han kunne tage hr. Behnke i lære og give ham en ordentlig forklaring på, at det her faktisk har betydning. Man er også almindeligt enige om i EF-samarbejdet, at man skal undgå social dumping, og derfor er det her også efter min opfattelse muligt, og det er vigtigt at få det gennemført.

(Kort bemærkning).

Svend Andersen (S):

Jeg ved ikke, om jeg forstod hr. Lysholm Christensen rigtigt, at han sagde, at der måtte tages afstand fra, at der blev indføjet bestemmelser om, at danske overenskomster skulle overholdes.

Så vidt jeg husker, er Kristeligt Folkeparti da med i det mandat, som ministeren har fået. Og hvis jeg fortolkede ministeren rigtigt, sagde industriministeren da her, at det var regeringens agt at sikre, at danske overenskomster blev overholdt, når disse aftaler skulle indgås. Jeg går da stadig væk ud fra, at Kristeligt Folkeparti står bag mandatet til regeringen.

(Kort bemærkning).

Behnke (FP):

For nu for tredje og forhåbentlig sidste gang at forklare hr. Holger K. Nielsen, hvor det er, SF går galt i byen:

Hvis et portugisisk firma tager sine portugisiske medarbejdere til Danmark og udfører et stykke arbejde, er vi forhåbentlig enige om, at de portugisere skal betale skat hjemme i Portugal, og den er på godt og ondt lavere end den danske skat. Men hvis de i Danmark får udbetalt det, der svarer til danske overenskomstlønninger, vil nettoforbrugsmuligheden for den

portugiser, der får udbetalt den meget høje løn, men skal betale den lave skat hjemme i Portugal, være langt større end for den dansker, der skal arbejde hos en dansk entreprenør og betale danske skatter. Og SF har ikke svaret på, om ikke det er rigtigt.

Det, der for os er det afgørende, er, hvor folk er ansat, fordi ansættelsesforholdet også bestemmer skatteafregningsstedet. Og for at gentage, hvad jeg sagde i mit forrige indlæg: Det, der er afgørende for en arbejder, er hans nettoforbrugsmulighed og ikke det, der står øverst på lønningslisten, det er fuldstændig underordnet. Det afgørende er, hvad man kan købe for sine penge, og hvor man betaler sin skat. Det glemmer SF.

Industriministeren (Nils Wilhjelms):

Det punkt, hvor hr. Holger K. Nielsen og jeg har en forskellig opfattelse, er spørgsmålet, om der er behov for at gøre dette nu, eller om vi måske trygt kan vente og se på, at der ikke sker noget på området. Og hvis der mod forventning skulle ske noget på området, så har regeringen klart givet et velvilligt tilsagn.

Jeg mener, at hr. Holger K. Nielsen tager fejl i sin analyse af problemerne. Når jeg netop brugte argumentet med, at vi jo har haft en tilstand fra 1972 og til nu, som ikke har skabt problemer, så mener jeg, at det er et meget godt argument for, at vi heller ikke får dette problem fremover.

Det, der sker for øjeblikket i EF, er jo, at man i den sydlige region ved hjælp af strukturfondsmidlerne – som jo er enorme, 830 mia. kr. – netop ønsker at skabe en udvikling i disse områder, naturligvis med henblik på at beskæftige deres egen arbejdskraft. Det er ikke det primære formål, men det er jo en afledt virkning af det.

Jeg synes, at det ville have været langt mere logisk, hvis vi havde set på det på et tidligere tidspunkt. Nu var Spanien og Portugal selvfølgelig ikke med på det tidspunkt, men det var Syditalien, som jo har meget store beskæftigelsesmæssige problemer i Calabrien f.eks. Her var det gode argument, bl.a. fremført af SF i 1972, at på grund af arbejdskraftens frie bevægelighed ville der komme en masse billigere arbejdskraft sydfra. Den er ikke kommet, og det er efter min mening langt mindre sandsynligt, at den vil komme i fremtiden.

De få tilfælde, vi har haft af, at entreprenører har medbragt folk, har jo f.eks. været i forbindelse med naturgasprojektet. Der har været tale

[Industriministeren]

om nogle specialsejvsere, som kom, så vidt jeg husker, fra Holland, men så sandelig til lønninger, der lå langt over, hvad man måtte aflønne dansk arbejdskraft til, altså heller ikke noget problem.

Lad mig endelig sige til hr. Svend Andersen, at hr. Svend Andersen kom meget tæt på, for ikke at sige gik over stregen i henseende til at overfortolke det, som jeg sagde med regeringens holdning. Jeg har sagt, at vi er imod social dumping, og vi er villige til, hvis problemet opstår eller det kan sandsynliggøres, at det opstår, straks at gå i forhandling med arbejdsmarkedets parter og tage forhandlingen positivt op med Folketingets partier med henblik på at løse problemet.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Når man tænker på, at sommerens store gyser var Storebæltslicitationen, som jo netop drejer sig om spørgsmålet om den grænseoverskridende arbejdskraft og spørgsmålet om, at man ikke skulle prioritere dansk arbejdskraft, så forstår jeg ikke, at industriministeren kan tage så let på dette spørgsmål.

EF-samarbejdet udvikler sig altså på den måde, at der skal være flere grænseoverskridende aktiviteter, og EF-Kommissionen er meget opmærksom på at følge op og hele tiden presse på for, at man får flere grænseoverskridende aktiviteter.

Jeg er ret overbevist om, at de problemer, vi snakker om her, godt kan blive helt reelle problemer omkring Storebæltsprojektet. Derfor er det altså vigtigt, at vi får taget højde for det allerede nu.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

*Meddelelser fra formanden:***Første næstformand (Henning Rasmussen):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Arbejdsmarkedsudvalget (15/11 89):

Udtræder: Kirsten Jacobsen (FP)

Ny stedf.: Jane Oksen (FP)

Markedsudvalget (16/11 89):

Udtræder: Svend Heiselberg (V)

Nyt medl.: Niels Anker Kofoed (V)

Arbejdsmarkedsudvalget (16/11 89):

Udtræder: Jane Oksen (FP)

Ny stedf.: Kirsten Jacobsen (FP)

Retsudvalget (16/11 89):

Udtræder: Nør Christensen (CD)

Nyt medl.: Søren Bastholm (CD)

Arbejdsmarkedsudvalget (17/11 89):

Udtræder: Kirsten Jacobsen (FP)

Ny stedf.: Jane Oksen (FP)

Kommunaludvalget (17/11 89):

Udtræder: Lis Noer Holmberg (CD)

Nyt medl.: Herluf Rasmussen (CD)

Markedsudvalget (17/11 89):

Udtræder: Rosing (S)

Nyt medl.: Klaus Hækkerup (S)

Markedsudvalget (18/11 89):

Udtræder: Klaus Hækkerup (S)

Nyt medl.: Rosing (S)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 23. november 1989, kl. 10.00

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen oplåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 17.49